

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. de heer M.G.J. Harbers
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag

Datum

19 januari 2022

Ons kenmerk

UTR-CVH-19012022-001/MvD

Betreft / Onderwerp

gezocht nieuw elan voor de luchtvaart **(verzonden per email en post)**

Doorkiesnummer

088-368 27 04

Email contactpersoon

Joost.vandoesburg@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Geachte heer Harbers,

Allereerst willen wij u namens FNV Schiphol en alle medewerkers op de luchthaven en in de luchtvaart van harte feliciteren met uw beëdiging als Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Zoals in het coalitieakkoord 2021-2025 staat, spelen er rond de luchthaven Schiphol diverse uitdagingen die spoedig opgelost dienen te worden. FNV Schiphol denkt daarbij in het bijzonder aan de kwaliteit van de werkgelegenheid, de vliegveiligheid en de blootstelling van de medewerkers aan gevaarlijke stoffen zoals ultrafijnstof. Daarover gaat dan ook deze brief.

In het coalitieakkoord wordt de directe werkgelegenheid als belangrijke positief kenmerk van de luchthaven en de luchtvaart genoemd. Deze analyse klopt in onze ogen wanneer naar de kwantiteit van de werkgelegenheid wordt gekeken. Wanneer wordt ingezoomd op de kwaliteit van de werkgelegenheid dan ontstaat er een volstrekt tegenovergesteld beeld. Een beeld van doorgeslagen concurrentie en flexibilisering, het niet nakomen van cao-afspraken door werkgevers, het misbruik maken van de inzet van stagairs, het overtreden van de arbeidstijden- en arbeidsomstandighedenwet. Dit zijn slechts een aantal voorbeelden. Werkend arm worden en eerder doodgaan als gevolg van je werkzaamheden op de luchthaven, is helaas eerder een standaard gegeven dan een uitzondering. Het is dan ook niet heel vreemd dat de luchthaven met een chronisch personeelstekort kampt.

Als je de luchtvaartsector mag geloven staat de vliegveiligheid altijd op de éérste plaats. Een onderzoek naar de veiligheid van de grondoperatie op Schiphol is echter actief door dezelfde luchtvaartsector tegengewerkt. Nadat uw ministerie over deze en andere ernstige tekortkomingen is geïnformeerd, heeft uw voorganger het onderzoek zonder problemen naar de Tweede Kamer gestuurd en is vooral de klokkenluider bestempeld als het probleem. FNV Schiphol heeft daarom besloten om zelf een onderzoek uit te voeren naar de veiligheidsbeleving en -cultuur onder grondmedewerkers. De conclusie vanuit het ministerie, dat alles qua veiligheid in orde is, is wat ons betreft niet op feiten of bewijzen gebaseerd.

Opstapelend bewijs toont aan dat ook de gezondheid van de luchthavenmedewerkers ernstig onder druk staat. FNV Schiphol heeft uit eigen gezondheidsonderzoek moeten concluderen dat bij Schipholwerkers bovengemiddeld vaak kanker, hart- en vaatziekte en longaandoeningen voorkomen, met als waarschijnlijke oorzaak ultrafijnstof en andere gevaarlijke/ziekmakende stoffen, afkomstig van de vliegtuigen. Iets wat reeds opgehelderd had kunnen worden dankzij een onafhankelijk RIVM-onderzoek, maar de motie Lacin over dit onderwerp ligt al 2,5 jaar onuitgevoerd op de plank. Daarnaast laat de Schiphol Group blijken dat ze niet van plan is om voor 2030 de blootstelling aan ultrafijnstof substantieel en spoedig te verminderen. De luchtvaartsector weet al 15 jaar dat ze maatregelen moet nemen, maar steekt volgens ons bewust de kop in het zand.

Het is wrang dat uw eigen Rijkswaterstaat medewerkers wel al 10 jaar lang worden beschermd met een private grenswaarde voor ultrafijnstof van 50.000 p/cm³. Ter vergelijking: Schipholmedewerkers daarentegen worden volgens niet-persoonsgebonden onderzoek blootgesteld aan concentraties van 210.000 - 270.000 p/cm³ bij -60% van het vliegverkeer, met pieken tot 8 miljoen deeltjes. Waarbij we willen benadrukken dat precieze blootstellingscijfers niet bekend zijn, omdat de wettelijk verplichte blootstellingsmeting nog steeds niet is uitgevoerd. Wij begrijpen oprecht niet dat uw ministerie dit geen probleem vindt.

Alle problemen beschreven in deze brief zijn terug te voeren op de slopende concurrentie op de luchthaven en de keuze van de Schiphol Group om de goedkoopste luchthaven te willen zijn, in plaats van de beste. De kwaliteit van de werkgelegenheid, de vliegveiligheid en de gezondheid van de medewerkers zijn al jaren van ondergeschikt belang aan de spotgoedkope tickets voor de consument.

Wij roepen u op tot een nieuw elan voor het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Schiphol Group, waarmee wij het ministerie vragen om Schiphol te verplichten tot sociale vestigingsvereisten die vaste banen, veilig en gezond werk en een leefbaar loon tot de norm verheft. Dit verzoek maken wij, uiteraard, vanuit een dringend veiligheids- en gezondheidsoogpunt.

Met vriendelijke groet,

Joost van Doesburg

Cc, per email en per post: Vaste Commissie voor Infrastructuur en Waterstaat
De Minister van Financiën S.A.M Kaag MA MPhil